

UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA

DOMENIUL DE DOCTORAT: TEOLOGIE

REZUMATUL TEZEI DE ABILITARE

**CANDIDAT,
Arhim. Conf. Univ. Dr. Vasile MIRON**

CONSTANȚA

2021

TEZĂ DE ABILITARE
Viața duhovnicească a preotului – factor determinant
în slujirea liturgică și în lucrarea sa pastorală

REZUMAT

Activitatea mea de cercetare științifică desfășurată până în prezent este canalizată pe domeniul înclinațiilor și preocupărilor mele de studiu și de trăire religioasă: Liturgica. Pe această linie de cercetare, am rămas consecvent până astăzi și tot pe această linie voi rămâne statornic, în continuare, până la sfârșitul carierei mele didactice, încercând să scot la iveală noi valori ale culturii și spiritualității noastre ortodoxe.

Am îndeplinit această îndeletnicire din pasiune și din vocație, cu gândul sincer de a cultiva darul cu care m-a înzestrat Dumnezeu și din dorința arzătoare de a sluji Biserica și de a onora învățământul teologic românesc. În scopul atingerii acestui ideal, am consacrat toată energia și capacitatea mea de muncă intelectuală și, dacă am atins aceste performanțe în domeniul cercetării mele, mărturisesc ca și Sfântul Apostol Pavel, că nu este meritul meu, ci al harului lui Dumnezeu (I Corinteni 15, 10).

Tot ce am realizat până acum este oglinda muncii mele asidue și sper, cu ajutorul lui Dumnezeu, ca și de acum înainte să traduc în faptă ceea ce mi-am propus, creând opere științifice documentate și deschizând noi orizonturi pentru cei ce se vor dedica activității de cercetare, fiindcă mai este mult teren de exploatat în această latură importantă a Teologiei Practice.

M-am străduit ca să elaborez lucrări științifice corespunzătoare exigențelor universitare și să demonstrez că, într-adevăr, cultul creștin ortodox este intuiția integrală a dogmei și izvorul limpede și curgător al apei celei vii, a harului și binecuvântărilor dumnezeiești, din care se împărtășesc sufletele credincioșilor.

Am urmărit ca, prin lucrările mele, să fiu accesibil și util preoților, studenților, masteranzilor și doctoranzilor, doritori să se inițieze în tainele cultului și să își formeze o bună pregătire profesională și conștiință liturgică. Astăzi, în condițiile, deplinei libertăți religioase, se simte tot mai mult nevoia unei cunoașteri temeinice a însemnătății și sublimității cultului divin public ortodox, în special, a funcției sale sacramentale și a rolului său instructiv educativ pe care îl are în promovarea vieții religioase morale.

Totodată, se simte și nevoia unei participări cât mai intensive la săvârșirea cultului, concretizată în trăirea momentului liturgic cu toată convingerea, evlavia, simțirea, și căldura inimii. În acest context, numai o înțelegere superioară și adâncă a caracterului simbolic și sacramental al actelor și formelor de cult va putea crea premisele unei participări active, coștiente și responsabile a clerului și credincioșilor la oficierea cultului. Lucrările și studiile mele sunt niște documente științifice de bun augur în această privință, iar proiectul meu de dezvoltare a traiectoriei de cercetare științifică și academică încearcă să răspundă acestor imperative majore.

Scopul principal al misiunii preotești nu este numai cel sacramental, de a împărtăși credincioșilor harul, ajutorul, și binecuvântarea lui Dumnezeu prin intermediul sfintelor slujbe, ci și cel didactic și pastoral, de a-i povățui și îndruma pe calea mântuirii, prin cuvânt și prin exemplul vieții sale. Între cuvântul de învățătură și faptele preotului trebuie să existe o concordanță perfectă, căci dacă faptele îl contrazic și teoria nu consună cu practica, toată strădania slujirii sale liturgice, omiletice și pastorale rămâne zadarnică și fără nici un efect, pentru că mai puternic este graiul faptelor decât al cuvintelor. Predica nu are puterea de diamant a exemplului. De aceea, preotul trebuie să se identifice cu învățătura pe care o propovăduiește.

Succesul activității pastorale a preotului nu este dat de măiestria și arta cuvintelor, ci de frumusețea și podoaba virtuților sale care trebuie să strălucească ca lumina soarelui și ca aurul lămurit în foc. Un preot cu viață curată și îmbunătățită de florile virtuților este un barometru, un ghid normativ și o făclie care luminează în sfeșnic calea păstoriților săi către Dumnezeu, pentru că așa cum „comandantul destoinic și iscusit salvează corabia de la înec, tot astfel și păstorul cel bun dă viață și sănătate turmei sale cuvântătoare”, spune Sfântul Ioan Scărarul.

Lipsa unei vieți curate îl dezonorează și îl dezarmează pe preot, anulându-i toate meritele și eforturile sale concentrate în aria apostolatului creștin. Credincioșii progresează în viața morală și duhovnicească, proporțional cu gradul de moralitate și înduhovnicire a vieții preotului. Un preot cu viață virtuoasă reflectează omenirii strălucirea cerului și încălzește lumea cu razele faptelor sale bune ca o oglindă curată a Soarelui Dreptății. „De aceea trebuie ca frumusețea sufletului preotului să strălucească în toate împrejurările din viața lui, ca să poată, în același timp, și bucura, dar și lumina sufletele celor ce-l privesc”, spune Sfântul Ioan Gură de Aur.

Experiența pastorală a preotului este reflexul trăirii sale religioase și a virtuților creștine pe care le practică. Cu cât viața sa este mai conformă cu principiile doctrinare și morale pe care le propovăduiește, cu atât cuvântul său de învățătură pătrunde mai ușor în suflet, prinzând rădăcini adânci în inima și viața credincioșilor săi. Virtuțile creștine se cer îndeplinite de orice credincios care vrea să realizeze idealul perfecțiunii morale, însă preotul ca unul ce este menit să devină întruchiparea vie a desăvârșirii creștine, trebuie să-i depășească pe credincioșii săi cu trăirea și cu fapta, cucerindu-i prin virtuțile sale, pentru viața cea adevărată în Hristos. Realizând în persoana sa modelul sublim de viață al Domnului nostru Iisus Hristos ca om, pe care l-au concretizat în faptă Sfinții Apostoli și Sfinții Părinți ai Bisericii, preotul poate spune cu conștiința împăcată ca și Sfântul Apostol Pavel: „Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârșit, credința am păzit. De acum mi s-a gătit cununa dreptății pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea” (II Timotei, 4, 7-8).

Arhim. Conf. Univ. Dr. Vasile MIRON
FACULTATEA DE TEOLOGIE
UNIVERSITATEA „OVIDIUS” DIN CONSTANȚA

Summary

My scientific research carried out up to this time is channeled on the field of my proclivity and preoccupation of study and religious experience: the Liturgical.

On this line of research, I remained consistent to this day and I shall remain consistent on this line until the end of my teaching career, trying to reveal new values of our Orthodox culture and spirituality.

I have carried out this occupation out of passion and vocation, with the sincere thought to cultivate the gift that God has endowed me with and the burning desire to serve the Church and honor the Romanian theological education system. In order to achieve this ideal, I have dedicated all my energy and intellectual working ability and if I have reached this performance in the field of my research, I confess as the Holy Apostle Paul that I cannot take credit for this, but the credit is due to God's grace (I Corinthians 15, 10).

All I have achieved so far is the mirror of my hard work and I hope, God willing, to put in practice what I have set out, creating well-documented scientific works and opening new horizons for those who shall be dedicated to research work, because there is still a lot of ground to cover in this important side of Practical Theology.

I have strived to compile scientific works according to academic demands and demonstrate that the Christian Orthodox denomination is the full intuition of the dogma and clear and flowing source of the living water, of godly grace and blessings, from which the believers' souls take sacrament.

Through my works, I have aimed to be accessible and useful to priests, undergraduate, graduate and PhD students wishing to become initiated with the worship and mould a good professional training and liturgical consciousness. Today, considering the full religious freedom, there is an increasing need for a thorough knowledge of the meaning and sublimity of the Orthodox public divine worship, especially of its sacramental function and its instructive-educational role it plays in promoting the moral and religious life.

At the same time, there is also a need of increasing participation to worship, materialized in experiencing the liturgical moment with all the conviction, piety, feeling and warmth of the heart. Under this context, only a superior and deep understanding of the symbolic and sacramental nature of the deeds and forms of worship would create the premises of an active, conscious and responsible participation of the clergy and believers in worship.

My works and studies are auspicious scientific documents in this respect and my project of developing the scientific and academic research trajectory attempts to answer these major imperatives.

The priestly mission has as its main purpose not only the sacramental life, that of sharing the God's grace, help and blessing by means of the divine services, but also the didactic and pastoral care, that of advising and guiding the faithful on the redemptive way, by his words and the living example. Between the teaching word and priest's deeds should be a perfect agreement, for if the deeds contradict him and the theory does not go together with practice, all his liturgical, homiletic and pastoral efforts become senseless or without effects, because the language of deeds is stronger than that of the words. The sermon does not have the diamantine power of the example. For this reason, the priest should identify himself with the teaching he is preaching. The success of the priest's pastoral work is not given by his rhetorical skills, but by the beauty and crown of his virtues which should shine as the sun's light and the refined gold. A priest with a pure and virtuous life, enriched with the flowers of virtues represent

a barometer, a guide and a torch that enlightens the path of his flock to God, for „as the worthy and skilful commander saves the ship from drowning, in the same way the good shepherd gives life and health to his rational flock”, says Saint John the Ladder.

The lack of a pure life dishonours and disarm the priest, cancelling all his merits and efforts. The faithful make progress in the spiritual life in proportion to the level of morality and spiritualization of the priest life. A virtuous priest can reflect the heaven's glamour and warm the world with the beams of his good deeds like a clean mirror of the Sun of Righteousness.

The pastoral experience of the priest is the reflection of his religious life and of the Christian virtues that he practices. Though the Christian virtues are required of every believer who wants to achieve the level of moral perfection, the priest, nevertheless, as the one who was required to become the living incarnation of the Christian perfection, he should surpass his believers with his life and works, overcoming them through his virtues, for the true life in Christ. Fulfilling in his person the supreme example of the life of our Lord Jesus Christ, which the Holy Apostles and Church Fathers manifested in their works, the priest can say with a clear conscience like the Saint Apostle Paul: „I have fought the good fight, I have finished the course, I have kept the faith” (2 Timothy 4, 7-8).

Assoc.Prof. Dr. Vasile MIRON
Department of Theology
„Ovidius” University of Constanța